

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 206/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčateľovou, Kollárova 35, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Martin č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčatovou, Kollárova 35, Martin, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že «v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažovateľ) proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] v konaní o zaplatenie časti kúpnej ceny vedenej na Okresnom súde Martin sp. zn. 11C/18/2011 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 20 % kúpnej ceny z kúpnej zmluvy, ktorou bola prevedená nehnuteľnosť nachádzajúca sa v [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ], a to rodinný dom [REDAKOVANÉ] postavený na parcele [REDAKOVANÉ]. Okresný súd Martin v poradí už druhým rozsudkom zo dňa 22.07.2014 rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.900,- €, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Žiline ako odvolací súd o odvolaní sťažovateľa a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/18/2011 zo dňa 22.07.2014 v spojení s doplnčacím rozsudkom sp. zn. 11C/18/2011 z 11.05.2015 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu v spojení s doplnčacím rozsudkom zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol a samostatným výrokom priznal žalovanej náhradu trov konania na súde prvej inštancie a na súde odvolacom v rozsahu 100 %.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len Najvyšší súd SR) uznesením sp. zn. 3 Cdo 105/2017

z 08.09.2017 dovolanie odmietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania...

Okresný súd Martin o trovách konania rozhodol dvoma samostatnými uzneseniami, a to:

- uznesením sp. zn. 11C/18/2011 zo dňa 19.10.2017 bola žalobcovi (sťažovateľovi) uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 8.705,12 €, a to na účet jej právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Išlo o trovy konania na súde prvej inštancie a odvolacom súde. Žalovanú na súde prvej inštancie a na odvolacom súde zastupovala právna zástupkyňa [REDACTED],

- sp. zn. 11C/18/2011 z 20.10.2017 bola žalobcovi (sťažovateľovi) uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy dovolacieho konania vo výške 345,78 €, a to na účet jej právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V dovolacom konaní žalovanú zastupovala právna zástupkyňa [REDACTED].

Okresný súd Martin o trovách dovolacieho konania rozhodol z dôvodu, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 3Cdo/105/2017 z 08.09.2017 odmietol dovolanie žalobcu (sťažovateľa) a vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Trovy dovolacieho konania si žalovaná neuplatnila ani nevyčíslila a Okresný súd Martin v uznesení určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby vo výške 336,94 €.

Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť na Okresný súd Martin. Okresný súd uznesením sp. zn. 11C/18/2011-576 zo dňa 20.12.2017 sťažnosť sťažovateľa zamietol, pretože došiel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. základná hodnota tarifnej odmeny advokátov sa stanovuje podľa tarifnej hodnoty veci alebo práva, pričom tarifnou sa rozumie výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka. Podľa ustálenia Okresného súdu Martin „pokiaľ je teda vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho konania oceniteľné, potom sa táto čiastka považuje za základ pre tarifnú hodnotu.“. V uznesení Okresný súd Martin uviedol, že vo veci nariadil znalecké dokazovania, pričom znaleckým posudkom vypracovaným znalkyňou [REDACTED] [REDACTED] bola stanovená všeobecná hodnota nehnuteľnosti vo výške 85.800,- €.

K ustáleniu hodnoty tarifnej odmeny advokáta Okresný súd Martin uviedol: „Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.01.2012 žalobca oznámil súdu, že nemá námietky proti uvedenému znaleckému posudku, čím sa predmet konania ustálil na 20 % z tejto sumy, t.j. 17.160,- eur. Následne žalobca nemienil predmet konania.“ V poučení predmetného uznesenia Okresného súdu Martin je uvedené: „Proti tomu uzneseniu nie je prípustné odvolanie (§250 ods. 1 CSP).“ Nakoľko proti rozhodnutiu o náhrade trov konania nie je prípustné podať odvolanie, nie je možné podať ani mimoriadny opravný prostriedok, t.j. dovolanie...

Okresný súd Martin pri rozhodovaní o náhrade trov dovolacieho konania nevezal do úvahy tú skutočnosť, že predmetom bolo zaplatenie časti kúpnej ceny, ktorá v priebehu konania nebola stranami sporu ani súdom ustálená.

Z uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 11 C/18/2011-576 zo dňa 20.12.2017 a ani z uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 11 C/18/2011-561 zo dňa 20.10.2017 nevyplýva, že by si žalovaná voči žalobcovi uplatnila náhradu trov dovolacieho konania a v akej výške. Žalovaná si náhradu trov dovolacieho konania neuplatnila, nevyčíslila a to ani v podanom vyjadrení k dovolaniu a ani neskôr.

Vo vyjadrení k dovolaniu sťažovateľa žalovaná neprodukovala žiadne vlastné tvrdenia, len v ňom odcitovala názory odvolacieho súdu a uviedla odkazy na ustanovenia Civilného sporového poriadku o dovolaní. Podľa názoru sťažovateľa nešlo ani o účelne vynaložené trovy konania...

Tvrdenie Okresného súdu Martin, že nakoľko sťažovateľ nemal námietky proti znaleckému posudku vypracovanému [REDAKOVANÉ], predmet konania sa ustálil na 20% zo sumy určenej znalkyňou, t.j. 17.160,- € je nesprávne, nepravdivé, svojvoľné, arbitrárne...

Napriek tomu, že hodnota žalobcom uplatňovaného nároku nebola ustálená, Okresný súd Martin priznal žalovanej bez toho, aby si výšku trov dovolacieho konania náležite uplatnila a vyčíslila, náhradu trov právneho zastúpenia tak, že určil tarifnú odmenu právnej zástupkyne žalovanej za 1 úkon právnej služby vo výške 336,94 €. Okresný súd Martin vychádzal z tarifnej hodnoty zo sumy vo výške 17.160,- €, čo predstavuje 20 % zo sumy

85.800,- €, ako ceny nehnuteľnosti, určenej znaleckým posudkom znalkyne [REDACTED] [REDACTED].».

Podľa názoru sťažovateľa uznesením okresného súdu č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017 bolo porušené jeho základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože „hodnota žalobcom uplatňovaného nároku nebola ustálená, a z toho dôvodu nebolo možné ustáliť ani tarifnú odmenu“.

Sťažovateľ v petite podanej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 20 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/18/2011-576 zo dňa 20.12.2017, porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/18/2011-576 zo dňa 20.12.2017 sa ruší a vec sa vracia súdu na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Martin je povinný zaplatiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 390,50 € na účet právnej zástupkyne [REDACTED] [REDACTED] v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzických osôb a právnických osôb. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESĽP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa

možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom. Práva na súdnu ochranu a v jeho rámci náhrady trov súdneho konania sa možno domáhať len spôsobom a v medziach zákona, ktorý upravuje podmienky na jej priznanie (čl. 51 ods. 1 ústavy). V súvislosti s nastolenou problematikou ústavný súd stabilne judikuje, že iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by totiž mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. IV. ÚS 170/08, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09, IV. ÚS 182/09, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Vo všeobecnosti k trovám súdneho konania ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj okresný súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017, ktorým bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom ako žalobcom 9. novembra 2017 proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11 C 18/2011-561 z 20. októbra 2017 z dôvodu, že podľa jeho názoru okresný súd nesprávne stanovil základ pre výpočet tarifnej odmeny advokáta, v dôsledku čoho okresný súd rozhodol o náhrade trov konania v nesprávnej výške.

V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017 okresný súd uviedol:

„... Súd po preskúmaní sťažnosti žalobcu dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 9 ods. 1 vyhlášky základná hodnota tarifnej odmeny advokátov sa stanovuje podľa tarifnej hodnoty veci alebo práva, pričom tarifnou hodnotou sa rozumie výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka. Pokiaľ je teda vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho konania ocniteľné, potom sa táto čiastka považuje za základ pre tarifnú hodnotu. Žalobca správne uvádza, že žalobou podanou dňa 16.03.2011 sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 20% kúpnej ceny z kúpnej zmluvy, ktorou bola prevedená nehnuteľnosť nachádzajúca sa v [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ], a to rodinný dom [REDAKOVANÉ] postavený na parcele [REDAKOVANÉ], avšak za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty týchto nehnuteľností ku dňu 09.07.2010 súd nariadil znalecké dokazovanie. Znaleckým posudkom vypracovaným znalkyňou [REDAKOVANÉ]

██████████ bola stanovená všeobecná hodnota nehnuteľnosti vo výške 85 800,- eur. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.01.2012 žalobca oznámil súdu, že nemá námietky proti uvedenému znaleckému posudku, čím sa predmet konania ustálil na 20% z tejto sumy, t.j. 17 160,- eur. Následne žalobca nenechal predmet konania. Z uvedeného má súd za to, že hodnota uplatňovaného nároku v prejedávanom spore bola náležite zistená a teda tarifná odmena za 1 úkon právnej služby predstavuje sumu 336,94 eur...“

Opisované vybočenie zo štandardov riadneho súdneho konania, resp. intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd ústavný súd v napadnutom uznesení vzhľadom na predmet rozhodovania okresného súdu (rozhodovanie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 345,78 €) nenašiel. Rovnako odôvodnenie napadnutého uznesenia najmä v tom smere, keď okresný súd vychádzal pri určení výšky náhrady trov konania zo všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom, je ústavne udržateľné a nevykazuje známky arbitrárnosti.

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v napadnutom uznesení č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa, s ktorými sa nestotožnil, a preto okresný súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11 C 18/2011-561 z 20. októbra 2017, ktorým okresný súd rozhodol o výške náhrady trov konania tak, že uložil sťažovateľovi ako žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 345,78 €. Napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017 nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho sťažnosti z 9. novembra 2017 proti uzneseniu okresného súdu

č. k. 11 C 18/2011-561 z 20. októbra 2017 ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu č. k. 11 C 18/2011-576 z 20. decembra 2017 a základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že z hľadiska predmetu konania (rozhodovanie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola uložená povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 345,78 €) ide v prípade sťažovateľa o vec, ktorú možno kvalifikovať ako tzv. bagatelnú vec. Za daných okolností už samotný predmet konania zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní. Vzhľadom na to, že zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinný od 1. júla 2016 v § 422 ods. 1 písm. a) vylučuje u tzv. bagatelných vecí prieskum rozhodnutí vydaných súdmi druhej inštancie na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho

vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne (IV. ÚS 358/08), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (m. m. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27). Z obsahu sťažnosti ani jej príloh nevyplýva, že by vo veci sťažovateľa došlo k extrémnemu vybočeniu z už uvedených štandardov.

Pri tzv. bagateľných veciach už samotný predmet konania zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (m. m. najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015) dôvod odmietnuť sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého uznesenia a priznanie náhrady trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2018